

Çocuk İhmali ve İstismarı

Çocuk İhmali Nedir?

Çocuğun; başta anne babası olmak üzere kendisine bakmakla yükümlü kimselerin ve diğer yetişkinlerin beslenme, giyinme, barınma, eğitim, sağlık ve sevgi gibi temel gereksinimlerini ihmal etmeleri sonucu bedensel, duygusal, zihinsel ve toplumsal gelişiminin engellenmesidir.

İhmal Çeşitleri Nelerdir?

Fiziksel ihmal

Eğitimsel ihmal

Duygusal ihmal

Fiziksel İhmal Nedir?

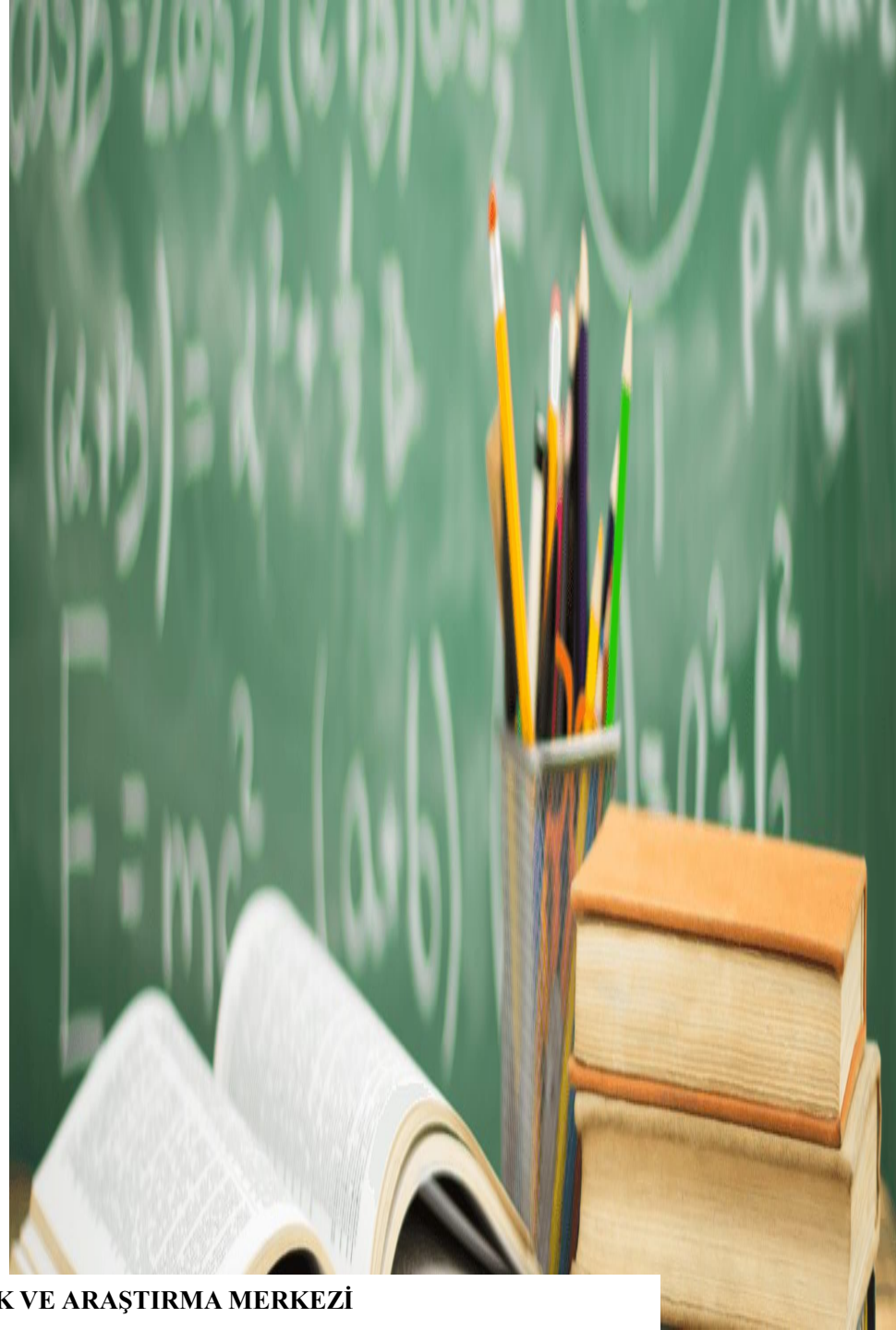
- **Çocuğun temel tıbbi gereksinimlerinin karşılanmaması**
- **Çocuğun önlenabilir rahatsızlıklardan korunmaması**
 - **Ciddi bir sağlık sorununda acil ve doğru tıbbi yardımın aranmaması**

Fiziksel İhmal Nedir?

- Çocuğun, bakacak yetkin kişiler bulunmadan ve uzun süreler boyunca yalnız bırakılması
- Çocuğun gece geç saatlere kadar nerede olduğunun bilinmemesi ve umursanmaması
- Çocuğa düzenli ve besleyici öğünlerin, temiz ve yeterli giysinin sağlanmaması

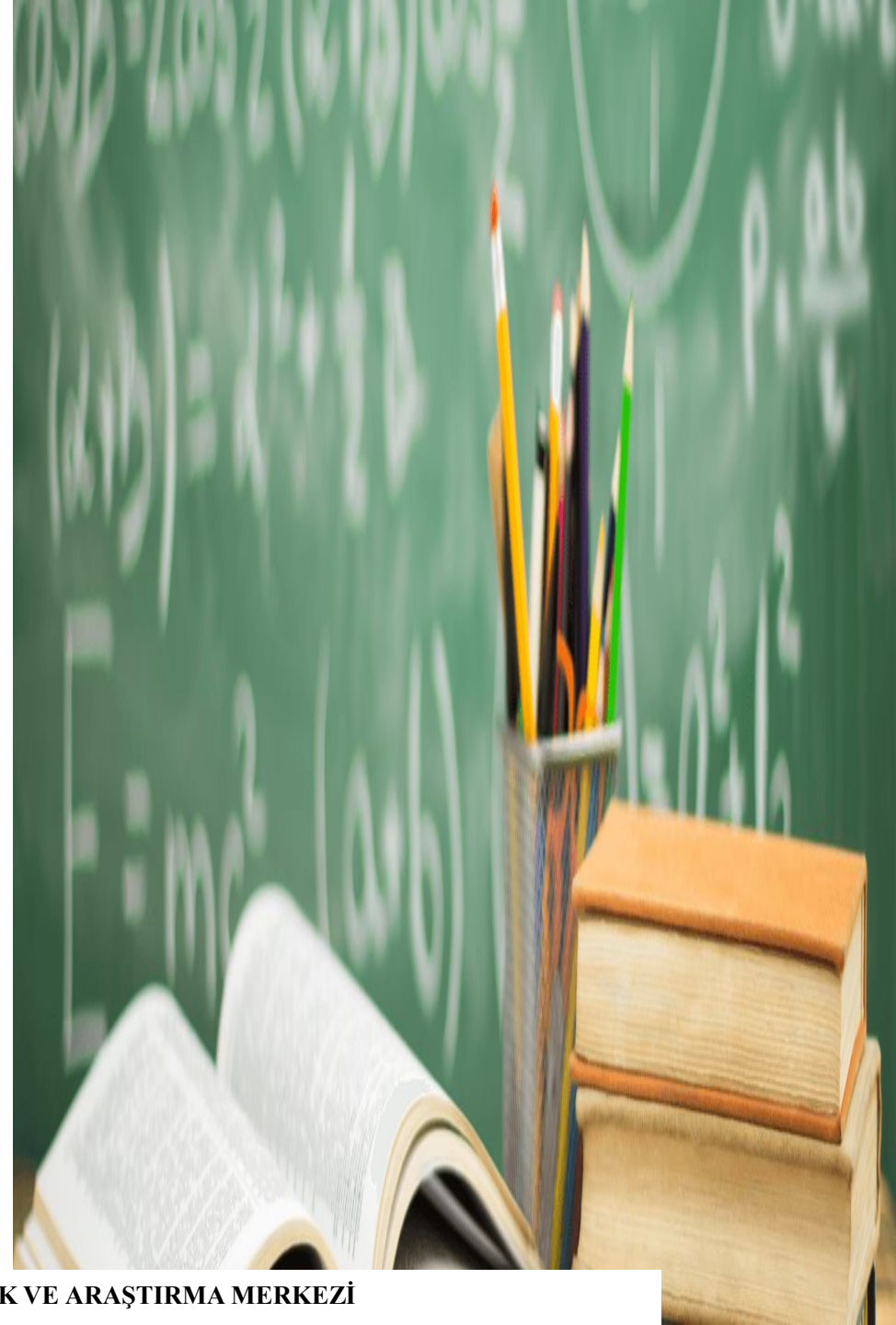
Eğitimsel İhmal Nedir?

- Çocuğun zorunlu eğitim çağına gelmesine rağmen okula gönderilmemesi
- 18 yaşın altında olmasına rağmen çalışmaya zorlanması
- Okula devamlılığının sağlanmaması

Eğitimsel İhmal Nedir?

- Okula devam etmediği bilinmesine rağmen müdahalede bulunulmaması
- Eğitimin başarısı için gerekli ihtiyaçların karşılanmaması ve gerekli desteğin sağlanmaması

Duygusal İhmal Nedir?

- Çocuğa yetersiz ilgi ve Őefkat göstermek
- Çocuğun aile içinde Őiddet ve kötü muameleye Őahit olmasına izin vermek
- Çocuğun alkol,uyuŐturucu kullanmasına izin vermek
- Çocuğun suç iŐleme, saldırganlık gibi uyumsuz davranıŐlarına destek olmak ya da bu davranıŐları görmezden gelmek

Bir ocuğun İhmal Edildiğini Nasıl Anlarız?

Okul devamsızlığı çok fazlaysa

Tıbbi destekten mahrumsa

Sürekli pis giyiniyor ve kötü kokuyorsa

Vücutu aşırı derecede zayıf düşmüşse

Yemek veya para için dilencilik yapıyor veya çalışıyorsa

Madde kullanımı, kendine zarar verme gibi alışkanlıkları varsa çocuğun ihmale maruz kaldığını düşünebiliriz.

Çocuk İhmalinde Risk Faktörleri

- Cehalet, bilgi eksikliği
- Yetersiz sosyo-ekonomik koşullar
- Aile içi şiddetin varlığı
- Ebeveynlerin geçmişte gördükleri kötü muamele
- Ebeveynlerin madde bağımlılığı

Çocuk İhmalinde Risk Faktörleri

- Çocuğun tek bir ebeveyn ile yaşaması
- Yetersiz sosyal destek
- Ebeveyn veya bakıcıların çocuk gelişimi ile ilgili yetersiz bilgileri
- Uygunsuz kişilerin örnek alınması
- Ailelerdeki yüksek günlük stres düzeyi

İhmalin Çocuk Üzerindeki Etkileri Nelerdir?

- Gelişim geriliği
- Ölüme kadar varabilen sağlık problemleri
- Davranış problemleri
- İletişim problemleri
- Yalnızlık ve korunmasızlık hissi
- Eşya ve madde bağımlılığı
- Suça yönelme riski

Çocuk İstismarı Nedir?

- Çocuğun;
- Sağlığını,
- Fiziksel gelişimini,
- Psiko-sosyal gelişimini

olumsuz etkileyen bir yetişkin, toplum ya da devlet tarafından bilerek veya bilmeyerek gerçekleştirilen her türlü harekete maruz kalmasıdır.

İhmal Çeşitleri Nelerdir?

Fiziksel İstismar

Duygusal İstismar

Ekonomik İstismar

Cinsel İstismar

Fiziksel İstismar

Çocuğun dayak atma, yakma, ısırma, sarsma gibi olaylar sonucunda kaza dışı sebeple bir yetişkin tarafından yaralanması ve örselenmesidir.

Duygusal İstismar

Çocuğun gereksinim duyduğu ilgi, sevgi ve bakımdan yoksun bırakılarak psikolojik hasara uğratılmasıdır.

Duygusal İstismar Çeşitleri

- Aşağılama, yalnız bırakma, ayırma,
- Korkutma, yıldırma, tehdit etme, suça yöneltme,
- Önemssememe, küçük düşürme, alaylı konuşma,
- Lakap takma, aşırı baskı ve otorite kurma

Duygusal İstismar Çeşitleri

- Duygusal bakımdan gereksinimlerin karşılanmaması,
- Sık eleştirme, yaşının üstünde sorumluluklar bekleme,
- Kardeşler arasında ayırım yapma, değer vermeme,

Duygusal İstismar Belirtileri

- Dünyaya karşı belli bir ilgisizlik
- Depresif ve pasif davranış
- Karşısındakine çok ihtiyatlı yaklaşmak
- Kendine güvensizlik
- Korku
- Küçük yaşlardaki davranışlara dönüş

Ekonomik İstismar

Çocuğun fiziksel ve zihinsel gelişimini olumsuz etkileyen, yaşı ve gücü ile orantılı olmayan işlerde ucuz emek olarak çalıştırılmasıdır.

Cinsel İstismar

Bir Kişinin Çocuğa Yönelik Cinsel Haz Duyma Amacıyla;

- Cinsel organlarına dokunması ve/veya dokundurtması
- Irzına geçmesi
- Teşhircilik yapması
- Cinsel uyarı ve doyum için kullanılması,
- Fuhuşa zorlanması,
- Pornografi gibi türlü suçlarda cinsel obje olarak kullanılması
- Çocuğun yanında pornografik görüntüler izlenmesi ve/veya çocuğa bu tür görüntülerin izletilmesi.

Ensest

Birbirleri arasında kan bağı bulunan, çoğu kültürde yasal ya da yasal olmayan kurallarla cinsel birliktelikleri yasaklanmış olan kişilerin cinsel ilişkide olma durumunu ifade eder.

Ensest toplumsal alanda yasal olarak evlilik yasağı ile engellenir.

Anne-oğul, baba-kız, erkek kardeş-kız kardeş ensest olarak cinsel ilişkinin yasaklandığı en belirgin kişilerdir.

Cinsel İstismar İle İlgili Doğru Bilinen Yanlışlar

YANLIş	DOĞRU
Cinsel istismar yalnızca çocuğun hayal gücününün uydurmasıdır. Çocuklar hikayeler uydururlar	çocuklar istismar hakkında yalan söylemezler. Bu konuda hikaye uyduranlara çok az rastlanır.
Sadece çekici, tatlı, gzl, açık giyinen çocuklar; onay bekleyen kendine güveni olamayan pasif; yaramaz ocuklar İstismara maruz kalır	çocukların görünüşü ya da davranışı istismara sebep olmaz. Anlamını dahi bilmedikleri olaylarla ilgili çocuklar asla sulanamazlar
Çocuklara uslu, akıllı, açıkgöz olmalarını söyleyerek onları korumuş oluruz.	Çocukları bu konuda eğitmeliyiz. İstismarla karşılaştığında ocuk bağırarak yardım istemeli, koşarak kamalıdır.

Cinsel İstismar İle İlgili Doğru Bilinen Yanlışlar

YANLIŞ	DOĞRU
<ul style="list-style-type: none">Genellikle tehlikeli yerler, özellikle karanlık bastıktan sonra, parklar, umumi tuvaletler ve boş sokaklardır	<ul style="list-style-type: none">İstismarcının tercih ettiği yerler genellikle çocuğun tanıdığı, bildiği yerlerdir: Okul ve çevresi, evle okul arasındaki yol, bir arkadaş yada akrabanın evi, çocuğun kendi evidir. Çocuğun rahat ve gevşek olduğu zamanlarda, oyun zamanları, banyo zamanı yada yatma zamanı istismarcının tercih ettiği zamanlardır
<ul style="list-style-type: none">Çocuklar kötü görümlü, yabancı kişilerden uzak durmalı çünkü onlar istismarcı kişilerdir.	<ul style="list-style-type: none">Olguların %80-95'inde istismarcı çocuğun tanıdığı, normal görünümlü biridir. Genellikle 20-45 yaş arası evli sosyal hayatı olan şüphe çekmeyen bir aile babasıdır.Cinsel istismara her kültürde, her ülkede ve her sosyo-ekonomik grupta rastlanmaktadır. Kız çocuklarda ensest, erkek çocuklarda ise pedofil diğer istismar türlerinden daha sık rastlanmaktadır.

Cinsel İstismar İle İlgili Doğru Bilinen Yanlışlar

YANLIş

DOĞRU

Çocuk; yaşadıklarını, cinsel istismarı bile, yakın zamanda ya da büyüyünce unuttur. Fazla kurcalanmamalı.

- Çocuklar cinsel İstismarı asla unutmazlar... “Hayattaki en kötü şey hafızayı değiştirememenizdir.” sözleri, çocukluğunda cinsel istismara uğramış bir yetişkine aittir.

Cinsel İstismarın Çocuklarda Bıraktığı Etkiler (Fiziksel)

- Baş ve karın ağrısı, kusma, iştah azalması
- Açıklaması olmayan ağız, dudak ve genital bölgelerde ağrı, şişme, kızarma, kanama vb rahatsızlıklar
- Giyim alışkanlıklarında değişiklikler
- Dış görünümünde ani değişiklikler
- Bilinen bir sebebi olmadan oturmakta zorlanıyorsa ve tuvalet alışkanlıklarında ani değişiklikler

Cinsel İstismarın Çocuklarda Bıraktığı Etkiler(Psikolojik)

- Tekrarlayıcı, rahatsız edici düşünceler,
- Uykuya dalma güçlüğü,
- Olayla ilgili kabuslar,
- Öfke patlamaları ve saldırganlık,
- Konsantrasyon güçlüğü,
- Olayı anımsatan nesnelere karşı yoğun psikolojik sıkıntı,
- Korku reaksiyonu,
- Suçluluk ve utanç duyma,
- İçe kapanma, depresif belirtiler,

Cinsel İstismarın Çocuklarda Bıraktığı Etkiler (Davranışsal)

- Aşırı temizlenme durumu ya da tam tersi
- Evden kaçmak
- İnsanlardan ve bazı yerlerden korkmak ve kaçmak
- Okul ve disiplin problemleri, suça yönelme
- Madde bağımlılığı, kendine zarar, intihar girişimleri
- Kişiler arası ilişki kurabilme ve sosyal ilişkileri sürdürebilme becerileri ciddi anlamda bozulur

Çocuklar Yaşadıklarını Neden Anlatmak İstemezler...

- Kendilerine inanılmayacağından korkarlar.
- Başlarının belaya gireceğinden korkarlar.
- İstismarcının tehditlerinden korkarlar.
- İstismarcıyı korumak isteyebilir, sevebilir ama yaptıklarını sevmezler.
 - Nasıl anlatılacağını bilmeyebilirler.
- Cinsel davranışların yanlış olduğunu bilmeyebilirler.

Çocuklar Yaşadıklarını Neden Anlatmak İstemezler...

- Anne-baba ve diğer yakınlar tarafından başlarına gelen kötülüğe karşı kendilerini koruyamadıkları için suçlanmaktan ve ağır biçimde cezalandırılmaktan korkarlar
 - Arkadaşları tarafından dışlanabileceklerinden korkarlar.
 - Gammaz olarak adlandırılmak istemezler.
 - İyi çocukların cinsellikle ilgili sözcükleri kullanmasının doğru olmadığı söylenmiştir.
- Büyüklerle (otorite figürleriyle) cinsel konuları konuşmaktan utanırlar, korkarlar.

Çocuklar Sonunda Nasıl Söylerler

- İstismarın derecesi, sıklığı artar ve çocuğu korkutursa,
- Cinsel istismardan korunmayla ilgili bilgi alırsa ve kendisine yapılanın doğru olmadığını fark ederse
 - Söylenmesi gerektiğini öğrenirse,
 - Yakın bulduğu biri ile sırrını paylaşırsa
 - İstismarcının baskısından kurtulmak için,

Çocuklar Sonunda Nasıl Söylerler

- Kardeşlerini korumak için
- Ergenliğe gelmişse, hamilelikten korkarsa ya da cinsel yolla bulaşan hastalıklar hakkında bilgi edinince
- Çocuk güvенеbileceği ve kendisi ile yakından ilgilenen bir yetişkinle karşılaştığı zaman,
 - Fiziksel bir yakınması (üriner enfeksiyon vb.) sonrası doktora gittiğinde.

Çocuklarımızı Cinsel İstismardan Korumak İçin Nasıl Güçlendirebiliriz?

Cinsellik Konusunda Çocuklarınızı Bilgilendirin

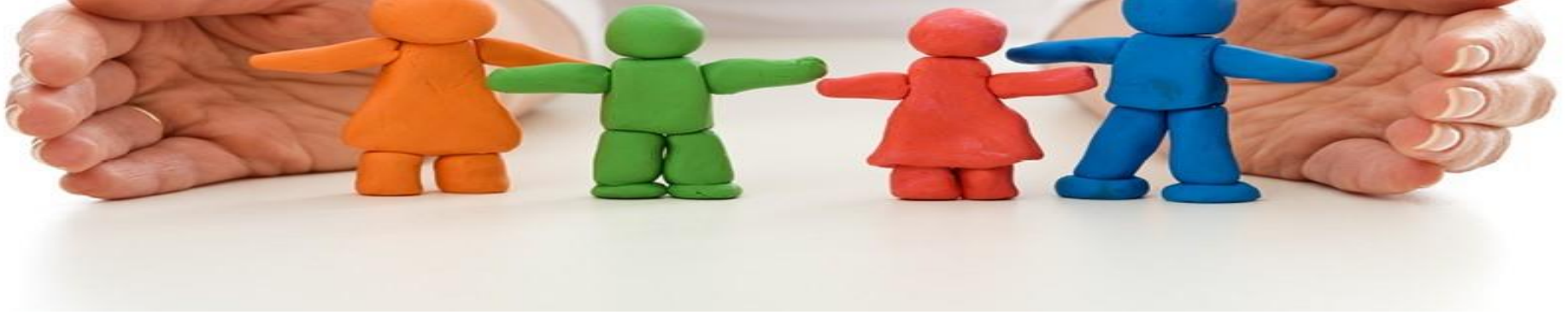
- Çocuğun muhtemel tacizlere karşı korunabilmesi için sağlıklı bir cinsel bilgiye ve aile içerisinde şartsız sevgiye ihtiyacı vardır
- Cinsel konuları paylaşmaktan çocuklarınızın sorularını cevaplamaktan çekinmeyin.
 - Gelişim dönemlerine uygun bilgiler verin.
 - Çocuklara güvende olma hakları olduğunu ve kimsenin bunu ellerinden alamayacağını söyleyin.

Güvenliklerini Sağlamayı Öğretin

- Çocuklarınıza, güvenliklerini korumak için gerekirse kendilerine zarar veren kişiden kaçmak, yüksek sesle bağırarak ve onu tekmelemek gibi bazı kural dışı davranışlarda bulunabileceklerini anlatın
- İnşaatlarda, boş/terk edilmiş evlerde, bodrumlarda, ailenin bilgisi olmadan oynamaması gerektiğini anlatın. Ayrıca ailesinden izinsiz arkadaş ve komşu evlerine gitmemesi gerektiğini vurgulayın.

Güvenliklerini Sağlamayı Öğretin

- Çevrede kötü insanlar olabilir ve seni kandırmak için çeşitli hikayeler anlatabilirler ama buna inanmaman gerekir. “Annen kaza geçirdi; ben doktorum, seni yanına götüreceğim” vb...
 - Çok iyi tanımadığınız kişilerle baş başa vakit geçirmeyin.
 - Sanal ortamlarda tanımadığınız insanlarla arkadaşlık yapmayın.
- Sosyal medyada özel görüntülerinizi paylaşmayın tanımadığınız kişilerle görüntülü görüşme yapmayın.

Güvenliklerini Sağlamayı Öğretin

- Ailenizin haberi olmadan kafelere, internet kafelere, oyun salonlarına gitmeyin.
- Ailenizin bilgisi dahilinde gittiğinizde de yediklerinize ve içtiklerinize dikkat edin.
- Tanımadığınız ve güvenmediğiniz kişilerden ağrı kesici vs. ilaç alıp içmeyin.
 - Geceleri geç saatte sokakta yalnız başınıza kalmayın.

Bedenlerini Korumayı Öğretin

- Çocuklarınıza bedenlerinin kendilerine ait olduğunu, özellikle iç çamaşırları ile kapatılan bölgelerin çok özel bölgeler olduğunu ve kimsenin bu bölgelere dokunma hakkının olmadığını anlatın.

Bedenlerini Korumayı Öğretin

- ..senin denize girerken mayo ile örttüğün bölgelerin özel bölgelerindir

Bedenlerini Korumayı Öğretin

Dokunulmayı reddetmeyi ve sınırlar koymayı öğretin:

Çocuğunuza bedeninin kendisine ait olduğunu, ellenmek veya öpülmek istemiyorsa buna hayır deme hakkının olduğunu öğretin.

İyi Dokunma – Kötü Dokunma

- Çocuğumuza, kimlerin kendisine dokunabileceğine, öpebileceğine ve sarılabileceğine kendisinin karar verme ve “hayır” deme hakkını vermeli, bu hakkının olduğunu bilmesini sağlamalıyız
- Herhangi birinin uygunsuz bir şekilde dokunması halinde yapabileceklerini öğretmeliyiz.

İyi Dokunma

Sevdiğin kişilerin sarılması ve öpmesi güzel bir şeydir

- Uyandıığında annenin sana sarılması ve öpmesi
- Babanın iyi geceler dilemek için sarılması ve öpmesi
- Anneanne ve dedenin ziyarete geldiklerinde herkesin birbirini kucaklaması ve öpmesi

Kötü Dokunma

Kendini rahatsız hissetmene neden olan dokunmalar genellikle kötü dokunmalardır.

- Birisi sana istemediğin bir şekilde dokunduğunda bunu gizlemek zorunda değilsin.
- Kendinin kötü olduğunu düşünme. Kötü olan sen değil, sana kötü bir şekilde dokunan kişidir.
- Bedenin sana aittir. Sen istemiyorsan kimse sana dokunmamalıdır.

Kötü Dokunma

- Canını acıtan dokunma kötü dokunmadır.
- Dokunulmasını istemediğin halde sana dokunulursa bu bir kötü dokunmadır.
- Dokunan kişi kendini rahatsız hissetmene neden oluyorsa, bu kötü bir dokunmadır.
- Dokunma seni korkutuyor ve sinirlendiriyorsa bu bir kötü dokunmadır.
- Dokunan kişi bunu hiç kimseye söylememeni istiyorsa bu bir kötü dokunmadır.
- Dokunan kişi bunu başkasına söylersen sana/ailene zarar vereceği tehdidinde bulunuyorsa bu bir kötü dokunmadır.

'Hayır' Demeyi Öğretin

Çocuklara herhangi birisi onları incitmeye kalkarsa hayır demeleri gerektiğini söyleyin.

Yardıml İstemeyi Öğretin

- Biri onlara kötü, rahatsız edici bir şey yaparsa arkadaşlarından ya da büyüklerinden yardım istemeyi öğretin.
- Onlara sizinle her türlü sorunu paylaşabileceği inancını yerleştirin
- Etkili aile içi iletişim işinizi kolaylaştıracaktır.
- Ona doğru gelmeyen şeyleri size rahatlıkla söyleyebileceğini ifade edin. Bazen çocuklarımızın olayları abarttığını düşünürüz ne olursa olsun söylediklerini kulak ardı etmeyin.
- Çocuğunuza inanın. Eğer yardım istiyorsa bunu geri çevirmeyin. Çocuklar bu konularda çok ender yalan söylerler.

Her Zaman Sır Saklanmayacağını Öğretin

Çocuklarınıza bazı sırların hiçbir zaman saklanmaması gerektiğini öğretin.

Bu Bilgileri Çocuğa Verirken Çok Dikkatli Olmamız Gerekmemektedir

Çünkü panik havasında sıkça yapılan hatırlatmalarla verilen bilgiler çocukları insanlardan korkan, her şeye şüpheyile bakan saplantılı kişilikler haline getirebilmektedir.

Cinsel İstismara Uğrayanlara Nasıl Yardım Edebilirsiniz?

Yapacağınız en iyi şey onu dinlemeye hazır olduğunuzu göstermeniz,

Onu dinleyerek inandığınızı,

Bunun onun suçu olmadığını,

Olanlardan dolayı üzüldüğünüzü,

Yardıma hazır olduğunuzu belirtmektir.

Cinsel İstismara Uğrayanlara Nasıl Yardım Edebilirsiniz?

Bu durumu yaşayan bir genç veya çocuk olduğunda en iyisi güvenilen bir yetişkini durumdan haberdar etmektir.

Eğer çocuğunuz böyle bir duruma maruz kalmışsa mutlaka uzman yardımı alması için destek verin. Unutmayın bu onun suçu değil...

Cinsel istismar oluşmuşsa mutlaka önce ilgili kurumlara başvurulmalı vücutta ve giysilerde hiçbir temizlik yapılmadan muayeneye gidilmelidir.

Deliller için ilk 72 saat çok önemlidir.

Banyo yapmak, giysileri değiştirmek gibi davranışlar saldırganın ve suçun belirlenmesinde yardımcı olabilecek ipucu ve kanıtların yok olmasına yol açabilir.

*Her vatandaş
çocuğa karşı
işlenmekte olan
istismar suçunu
bildirmekle
yükümlüdür.*

TCK MADDE 279

Kamu görevlisinin suçu bildirmemesi

Madde 279 - (1) Kamu adına soruşturma ve kovuşturmayı gerektiren bir suçun işlendiğini göreviyle bağlantılı olarak öğrenip de yetkili makamlara bildirimde bulunmayı ihmal eden veya bu hususta gecikme gösteren kamu görevlisi, altı aydan iki yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

